

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾

z dnia 2012 r.

**w sprawie wymagań w zakresie sprawności psychicznej i fizycznej osób ubiegających się o
świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego lub posiadających świadectwo
kwalifikacji członka personelu lotniczego**

Na podstawie art. 95 ust. 5 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Osoby ubiegające się o świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego lub posiadające świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego są obowiązane spełniać wymagania zdrowotne dla klasy 3, określonej w niniejszym rozporządzeniu.

2. Wymagania, o których mowa w ust. 1, dotyczą następujących specjalności członków personelu lotniczego:

- 1) pilot lotni;
- 2) pilot parolotni;
- 3) pilot motolotni;
- 4) pilot statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg;
- 5) pilot wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg;
- 6) operator bezałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne i sportowe;
- 7) skoczek spadochronowy;

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej - transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829, z 2007 r. Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 97, poz. 625, Nr 144, poz. 901, Nr 177, poz. 1095, Nr 180, poz. 1113 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 42, poz. 340, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015, Nr 171, poz. 1016 i Nr 240, poz. 1429.

- 8) informator służby informacji powietrznej;
- 9) informator lotniskowej służby informacji powietrznej.

§ 2. Wymagania zdrowotne dla klasy 3, o której mowa w § 1 ust. 1, w zakresie sprawności psychicznej i fizycznej uważa się za spełnione przez członków personelu lotniczego posiadających świadectwo kwalifikacji lub kandydatów na członków personelu lotniczego ubiegających się o świadectwo kwalifikacji w przypadku niewystępowania u tych osób schorzeń lub ułomności ograniczających bezpieczne wykonywanie czynności lotniczych:

- 1) ujawnionych w wywiadzie lub rozpoznanych klinicznie chorób psychicznych, wrodzonych lub nabytych, oraz nieprawidłowości układu nerwowego, w tym następstw urazów;
- 2) wrodzonych lub nabytych nieprawidłowości układu sercowo-naczyniowego;
- 3) wrodzonych lub nabytych zaburzeń układu oddechowego;
- 4) funkcjonalnych lub organicznych zaburzeń przewodu pokarmowego;
- 5) chorób krwi;
- 6) funkcjonalnych lub organicznych chorób układu moczowego i jego przydatków;
- 7) chorób przenoszonych drogą płciową;
- 8) funkcjonalnych lub organicznych zaburzeń ginekologiczno-położniczych;
- 9) chorób kości, stawów, ścięgien i mięśni, wrodzonych lub nabytych;
- 10) nieprawidłowości wysokości ciała, długości kończyn górnych i dolnych oraz osłabienia siły mięśni, uniemożliwiających bezpieczne wykonywanie czynności lotniczych;
- 11) zaburzeń narządu wzroku i jego przydatków, powstałych wskutek chorób wrodzonych lub nabytych lub w następstwie zabiegów chirurgicznych lub urazów oczu;
- 12) zaburzeń w prawidłowym postrzeganiu i rozpoznawaniu barw;
- 13) zaburzeń funkcji uszu, jamy nosowej, zatok obocznych nosa, gardła, jamy ustnej, zębów i krtani, powstałych wskutek chorób wrodzonych lub nabytych lub w następstwie zabiegów chirurgicznych lub urazów;
- 14) chorób skórnych;
- 15) pierwotnej lub wtórnej choroby nowotworowej;
- 16) chorób zakaźnych;
- 17) zaburzeń metabolicznych i schorzeń układu wydzielania wewnętrznego.

§ 3. Traci moc rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie sprawności psychicznej i fizycznej osób ubiegających się o świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego lub posiadających świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego (Dz. U. Nr 167, poz. 1626).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I
GOSPODARKI MORSKIEJ**

W porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie wymagań w zakresie sprawności psychicznej i fizycznej osób ubiegających się o świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego lub posiadających świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego stanowi wypełnienie delegacji ustawowej z art. 95 ust. 5 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.).

1. Cel projektowanej regulacji

Przepisy projektowanego rozporządzenia co do zasady utrzymują dotychczasowe uregulowania zawarte w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie sprawności psychicznej i fizycznej osób ubiegających się o świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego lub posiadających świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego (Dz. U. Nr 167, poz. 1626). Różnice względem dotychczas obowiązujących przepisów wynikają z nowelizacji ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze, dokonanej na mocy ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo lotnicze i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 170, poz. 1015) oraz konieczności zapewnienia zgodności projektowanego rozporządzenia z innymi aktami wykonawczymi do ustawy – Prawo lotnicze w zakresie personelu lotniczego.

Projektowane rozporządzenie nie uwzględnia jako członków personelu lotniczego, do których odnoszą się wymagania zdrowotne 3 klasy mechaników poświadczenia obsługi statków powietrznych. Zgodnie bowiem z Załącznikiem III (Część 66) do rozporządzenia Komisji (WE) 2042/2003 z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie nieprzerwanej zdatności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zezwoleń udzielanych instytucjom i personelowi zaangażowanemu w takie zadania (Dz. U. L 315 z 28.11.2003, str. 1, z późn. zm.), od mechaników poświadczenia obsługi statku powietrznego nie wymaga się badań lotniczo-lekarskich.

2. Proponowane zmiany

Projekt jest następstwem zmian w obrębie art. 95 ust. 2 ustawy - Prawo lotnicze, które dokonane zostały ustawą nowelizującą z dnia 30 czerwca 2011 r. W szczególności uwzględnia świadectwo kwalifikacji informatora służby informacji powietrznej, informatora lotniskowej służby informacji powietrznej oraz świadectwo kwalifikacji operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe - których przed nowelizacją nie było.

W odróżnieniu od obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26

sierpnia 2003 r. projektowane rozporządzenie nie odsyła w § 1 ust. 1 do wymagań zdrowotnych dla klasy 3, określonych w załączniku 1 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, podpisanej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. (Dz. U. z 1959 r. Nr 35, poz. 212 i 214, z późn. zm.). Regulacja ww. Załącznika określa bowiem wymagania zdrowotne dla 3 klasy zdrowia rezerwując ją dla licencjonowanego personelu lotniczego, a konkretnie dla kontrolerów ruchu lotniczego (por. pkt 6.1 lit. c tiret pierwsze). Co prawda, możliwe byłoby w projektowanym rozporządzeniu techniczne odesłanie do Załącznika nr 1 do Konwencji i zapożyczenie przyjętego w nim rozwiązania - tak jak ma to miejsce w obecnym stanie prawnym - jednak pamiętać należy, że załącznik ten nie reguluje kwestii świadectw kwalifikacji, oraz iż wymagania w zakresie 3 klasy zdrowia projektowanej regulacji nie pokrywają się z tymi, na które wskazuje ww. Załącznik. Tym samym wymagania zdrowotne klasy 3 dla osób ubiegających się o świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego lub posiadających świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego dla specjalności, o których mowa w niniejszym projekcie nie są wymaganiami tożsamymi z wymaganiami definiowanymi przez Załącznik 1 do Konwencji. W założeniu projektodawcy mają one stanowić „krajową” klasę zdrowia, dla której wymagania określa § 2 projektu. Są to również wymagania inne niż określone dla 3 klasy zdrowia przez ww. Załącznik dla kontrolerów ruchu lotniczego. Z uwagi na powyższe dotychczasowe odesłanie w rozporządzeniu do Konwencji nie znajduje uzasadnienia i wymaga zmiany.

Projektowane rozporządzenie uwzględnia wśród kategorii członków personelu lotniczego, do których stosuje się wymagania zdrowotne dla klasy 3 pilota wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg. W aktualnym stanie prawnym dla tej specjalności personelu lotniczego ustawa – Prawo lotnicze przewiduje obowiązek posiadania licencji (por. art. 94 ust. 6 lit. h) i i)). Przepis art. 94 ust. 8 ww. ustawy daje jednak możliwość wprowadzenia w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 104 wymogu posiadania świadectwa kwalifikacji dla specjalności niewymienionych w art. 94 ust. 6 – w tym pilota wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg. Trwają intensywne prace nad projektem rozporządzenia wydawanym na podstawie upoważnienia ustawowego z art. 104 ust. 1 ww. ustawy, który określał będzie wymóg posiadania świadectwa kwalifikacji dla ww. specjalności. W przypadku jednak gdyby projekt rozporządzenia z art. 104 ust. 1 zaczął obowiązywać w późniejszym okresie niż projektowana regulacja, to wymienienie w przedmiotowym projekcie tej specjalności członka personelu lotniczego, która dopiero zostanie wprowadzona do systemu prawnego uzasadniona jest uniknięciem ewentualnej luki w prawie, która może powstać w sytuacji, gdy rozporządzenie wydane na podstawie art. 104 ust. 1 wejdzie w życie, a nowelizacja projektowanego rozporządzenia w zakresie dodania specjalności pilota wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg nie zdąży się dokonać.

Przedmiot regulacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie wprowadza standardowy okres *vacatio legis* zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172).

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji przepisów technicznych i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) oraz nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie:

- 1) członkowie personelu lotniczego posiadający świadectwo kwalifikacji, za wyjątkiem mechaników poświadczenia obsługi technicznej statków powietrznych;
- 2) kandydaci na członków personelu lotniczego ubiegający się o świadectwo kwalifikacji, za wyjątkiem kandydatów na mechaników poświadczenia obsługi technicznej statków powietrznych;
- 3) pilot wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg;
- 4) lekarze orzecznicy;
- 5) centra medycyny lotniczej.

2. Konsultacje społeczne.

W ramach konsultacji społecznych projekt otrzymają:

- 1) Aeroklub „Orląt” w Dęblinie;
- 2) Aeroklub Polski;
- 3) Adriana Aviation;
- 4) AP-AVIATION;
- 5) Bartolini Air Sp. z o.o.;
- 6) Beskid Paragliding – Tomasz Zarzecki;

- 7) Bielik - Ryszard Najman;
- 8) Biernat s.j.;
- 9) CML Centrum Medyczne LIM, Warszawa;
- 10) Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy;
- 11) Konsultant Krajowy w dziedzinie medycyny transportu;
- 12) Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej Centrum Medycyny Lotniczej, Warszawa;
- 13) EADS PZL Warszawa-Okęcie S. A. ZUA w Mielcu;
- 14) Easyair, D. Malec s.j.;
- 15) EUROLOT S.A., Warszawa;
- 16) EXIN, Sp. z o.o., Lublin;
- 17) IATA Poland, Warszawa;
- 18) IBEX- U.L. Sp. z o.o.;
- 19) KOMPOL, Szkoła Motolotniowa Alojzy Dornbach;
- 20) Krajowa Rada Lotnictwa;
- 21) Krajowe Towarzystwo Lotnicze AOPA POLAND;
- 22) Lotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- 23) Naczelna Izba Lekarska;
- 24) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Główny Ośrodek Badań Lotniczo-Lekarskich Aeroklubu Polskiego-Wojewódzka Przychodnia Sportowo- Lekarska, Wrocław;
- 25) Normal, Piotr Jaferniki;
- 26) Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy;
- 27) OKI, Politechnika Rzeszowska;
- 28) Polska Agencja Żeglugi Powietrznej, Warszawa;
- 29) PP – AERO Sp. z o.o.;
- 30) PLL LOT S.A., Warszawa;
- 31) Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”;
- 32) Pyrlandia Boogie Anna Beneturska;
- 33) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- 34) Stowarzyszenie Instruktorów Lotniowych i Paralotniowych;
- 35) Technika/Aerotechnika;
- 36) UNITEDSKY sp. z o.o.;
- 37) WIZZ AIR Hangary Kft. Sp. z o.o., Oddział w Polsce, Pyrzowice;
- 38) Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej, Warszawa;
- 39) Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Warszawie;
- 40) Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Łodzi;

- 41) Związek Regionalnych Portów Lotniczych;
- 42) Związek Zawodowy Kontrolerów Ruchu Lotniczego;
- 43) Związek Zawodowy Naziemnego Personelu Lotniczego;
- 44) Związek Zawodowy Pilotów Komunikacyjnych;
- 45) Związek Zawodowy Personelu Pokładowego PLL LOT;
- 46) Związek Zawodowy Pracowników Służb Ruchu Lotniczego;
- 47) Związek Zawodowy Pracowników Portu Lotniczego Warszawa - Okęcie;
- 48) Żelazny 6 Wojciech Krupa;
- 49) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 50) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 51) Forum Związków Zawodowych;
- 52) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 53) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych – Lewiatan;
- 54) Business Centre Club - Związek Pracodawców;
- 55) Związek Rzemiosła Polskiego.

3. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ na rynek pracy:

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów, które powodowałyby jego wpływ na rynek pracy.

5. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Projektowana regulacja nie będzie miała negatywnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny:

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów mających wpływ na sytuację i rozwój regionalny.